

Helse- og omsorgsdepartementet

Vår ref.:
2005/248 - 2328/2007

Deres ref.:

Saksbehandler:
Hans K. Stenby, 51 96 38 17

Dato:
15.06.2007

Midler til videreutvikling av lokalsykehusene og samhandling med de kommunale tjenestene

INNLEDNING

Det vises til departementets brev av 30.03.07 vedrørende midler til lokalsykehusene og samhandling med de kommunale tjenestene, jf St.prp.nr.44 (2006-2007).

I forbindelse med behandling av St.prp.nr. 44 (2006-2007) ble det avsatt 50 mill. kr til videreutvikling av lokalsykehusene og samhandling mellom tjenestenivåene.

De regionale helseforetakene er invitert til å utarbeide forslag til tiltak i tråd med de føringene som fremgår av St.prp.nr.44 (2006-2007), jf departementets brev. Departementet viser også til lokalsykehusgruppens utredning og viser til at søknader som bygger på hovedlinjer og forslag i denne vil være av stor interesse.

Helse Vest RHF har i tråd med føringene invitert helseforetakene og Haraldsplass diakonale sykehus til å fremme forslag til tiltak.

Det gis i det følgende en kort presentasjon av forslagene fra helseforetakene og Haraldsplass. Helse Vest RHF gir deretter en prioritering av søknadene.

HELSE FØRDE HF

Helse Førde har tre lokalsykehusområder; Lærdal lokalsykehusområde (LSH), Nordfjord lokalsykehusområde (NSH) og Førde lokalsykehusområde (FSS). I det videre utviklingsarbeidet søkes det om midler til to prosjekter:

- utvikling av den akuttmedisinske kjeden i lokalsykehusområdene og
- etablering av teledialyse på lokalsykehusene

Regionrådene i fylket er positive til søknaden fra Helse Førde.

1. Utvikling av den akuttmedisinske kjeden i lokalsykehusområdene

Målene for tiltaket er:

- at pasientene blir diagnostisert så nært hjemmet som mulig og får rett behandling på lavest mulig nivå
- at folk flest kjenner den akuttmedisinske kjeden i sitt lokalsykehusområde og er trygge for at den fungerer
- at leddene i den akuttmedisinske kjeden er klart beskrevne og at det er tydelig kompetansekrav til hvert nivå i kjeden
- at helsepersonell på begge nivå får systematisk opplæring og trening i akuttmedisinske prosedyrer og
- at det er utarbeidet klare og konkrete samarbeidsavtaler mellom Helse Førde og kommunene

Det foreslås følgende tiltak:

- felles kommunal legevakt/felles akuttmottak (FAM) ved LSH, NSH og FSS
- observasjonssenger i tilknytning til legevakt/FAM
- akuttmedisinske team i hvert lokalsykehusområde som omfatter både somatikk, psykisk helsevern og rusomsorg
- teledisinske løsninger på lokalsykehusene for lettere å diagnostisere og kunne gi pasientene rett tilbud i behandlingsskjeden

Prosjektledelse, kjøp av tjenester og utstyr er kostnadsberegnet til ca 7 mill. kr

2. Utvikling av teledialyse ved LSH og NSH

Det er ønskelig å videreutvikle dialyseprosjektet gjennom å øke kapasiteten og kvaliteten på tjenesten. Pasientene ved LSH og NSH kan få et bedre tilbud og lettere tilgang til spesialist dersom disse to sykehusene kan knyttes opp mot FSS ved hjelp av videokonferanse og annen informasjonsteknologi.

I det videre arbeidet skal det:

- foretas en kartlegging av eksisterende utstyr og behov for nytt utstyr, infrastruktur og pasientvolum
- skaffes og utplasseres utstyr
- utvikles nye rutiner for samhandling mellom dialysesatelittene
- gjennomføres opplæring i bruk av utstyret og
- gjennomføre videokonferanse med pasienter

Det søkes om midler til 8 dialysemaskiner og annet utstyr kostnadsberegnet til 3 mill.kr. Det søkes i tillegg om midler til kjøp av tjenester, reiser og diverse tilsvarende ca 1,5 mill.

Det vises ellers til vedlagt søknad fra Helse Førde HF.

HELSE BERGEN HF

Helse Bergen HF søker om midler til to regionale prosjekter som innebærer samarbeid mellom flere av helseforetakene og om lokale prosjekt innen foretaksområdet.

1. Teleslagnettverk i Helse Vest

Det er ønskelig å utvikle et bedre og mer systematisk behandlingstilbud til slagpasienter som trenger trombolysbehandling. Helse Bergen har på vegne av Helse Førde, Helse Fonna og Helse Bergen fremmet forslag om et slagnettverk hvor aktuelle samarbeidspartnere er Norsk senter for telemedisin og Innvest/Innmed.

Prosjektet er inndelt i ett hovedprosjekt med delprosjekter knyttet til Voss sjukehus, Helse Førde og Helse Fonna med felles investeringer i regional infrastruktur.

Kostnadsrammen for hele prosjektet er kr 8 055 000 fordelt over 2007 og 2008.

Kostnadene omfatter prosjektledelse, frikjøp av personell, reise og utstyr (videostudioer og PACS-stasjoner). Utstyr utgjør noe over halvdel av kostnadene.

For Helse Bergen har etablering av slagnettverk til Voss sjukehus førsteprioritet. Dette kan gjennomføres for kr 2 260 000.

2. Regionalt samarbeid innen radiologi

Med utgangspunkt i et pågående regionalt planarbeid innen radiologi foreslås det etablert et forsøk med vaksamarbeid og felles granskingscenter innen radiologi mellom helseforetakene (Helse Førde, Helse Bergen, Helse Fonna og Helse Stavanger).

Prosjektene vil understøtte lokalsykehusene, gi lettere tilgang til nødvendig kompetanse og bidra til hurtig avklaring av behandlingsbehov.

Forsøk med vaksamarbeid mellom sykehusene er kostnadsberegnet til kr 3 550 000. Kostnadene dekker lønn til prosjektleder, ekstra legeårverk i oppstartsfase, arbeidsstasjoner og infrastruktur knyttet til teleradiologi.

Forsøk med granskingscenter er kostnadsberegnet til kr 5 430 000. Kostnadene dekker lønn til sekretær, leger i oppstartsfase, arbeidsstasjoner og bidrag til infrastruktur knyttet til teleradiologiutbyggingen.

Granskingscenteret gir en kostnad på kr 1 357 000 pr helseforetak.

3. Utvikling av lokalt barnesenter i Fjell kommune

Det foreslås etablert et lokalt barnesenter med ulike tjenestetilbud fra helseforetaket og kommunen for å sikre et helhetlig tjenestetilbud til barn og unge Fjell kommune.

Det søkes om kr 1 500 000 til prosjektkostnader.

4. Oppretting av informasjonssenter for pasienter og pårørende

I samarbeid med Bergen kommune ønskes det etablert et informasjonssenter for pasienter og pårørende om tjenester innen psykisk helsevern. Det er ønskelig å bruke medarbeidere med brukerbakgrunn.

Det søkes om kr 400 000 til oppstart.

5. Elektronisk overføring av epikrise fra voksenpsykiatrien til primærhelsetjenesten

Det søkes om midler til utvikling og gjennomføring av elektroniske epikrise fra voksenpsykiatrien til primærhelsetjenesten. Det søkes om kr 500 000.

6. Samhandling i helsenettet

Det søkes om midler til å utvikle en faglig plattform i helsenettet for gjensidig kompetanseutvikling og dialog. I første omgang søkes det om midler til:

- elektronisk hendelsesrapportering mellom nivåene i helsetjenesten og
- utveksling av faglig informasjon for helsepersonell

Det søkes om lønn til prosjektleder, deltidsstillinger i foretak og kommune og utstyr, til sammen kr 1 150 000.

7. Samhandling med Samnanger og Fusa kommune – akuttmedisin

Det søkes om midler til utprøving av en ordning med mer integrerte tjenester mellom helseforetaket og kommunen bl.a. innen pasienttransport og kommunal beredskap. Det søkes om kr 278 500 til utstyr, opplæring og leasing av kjøretøy.

8. Samhandling mellom sykehus, DPS og kommunene innen rusomsorgen på Voss

Det er ønskelig å utvikle en samhandlingsmodell med tilhørende prosedyre for samhandling på rusområdet i opptaksområdet for Voss sjukehus.

Det søkes om lønnsmidler, reise og seminarutgifter til sammen kr 550 000

9. Samarbeidstiltak med Kvam kommune

Det er ønskelig å styrke tilbudet i Kvam kommune (gyn.poliklinikk, dialyse og utredning av 11/2 linjetjeneste) og samtidig øke pasientgrunnlaget for Voss sjukehus. Mange av innbyggerne i Kvam kommune reiser i dag heller til Bergen.

Det søkes om kr 950 000 til utstyr gyn.poliklinikk og dialyse samt utredningskostnader.

10. Tidlig rehabilitering av personer med hjerneslag ved Voss sjukehus

Prosjektet omfatter utvikling av rutiner og nettverk innen rehabilitering. Det søkes om kr 500 000 til prosjektstilling og utstyr.

Søknad fra Helse Bergen HF er vedlagt.

HELSE FONNA HF

Helse Fonna søker om midler til et samhandlingsprosjekt mellom Helse Fonna og Sauda kommune med telemedisin som virkemiddel. Det er en oppfølging av lokalsykehusprosjektet i Helse Fonna og en rapport som Helse Vest fikk utarbeidet vedrørende bruk av telemedisin bl.a. i Helse Fonna-området.

Rapporten er utarbeidet av Norsk senter for telemedisin og finansiert av tidligere lokalsykehusmidler.

De telemedisinske løsningene skal bidra til:

- desentralisert spesialisthelsetjeneste til befolkningen i Sauda
- styrke den faglige kvaliteten på knyttet til diagnostisering, akuttbehandling, kronikerbehandling og den palliative behandlingen
- styrke samhandlingen mellom 1. og 2. linjetjenesten

Det skal utvikles og iverksettes:

- samhandlingsrutiner gjennom telemedisinske visitter og konsultasjoner mellom Sauda distriktsmedisinske senter (DMS) og Haugesund sjukehus
- videobasert akuttmedisinske konferanser mellom Sauda DMS og Haugesund sjukehus
- telemedisinsk lysbehandling av hudpasienter

Prosjektet er delt inn i 5 arbeidspakker, telemedisinsk visitt, videobasert akuttmedisinsk konferanse, hud og lysbehandling, kompetanseutvikling og evaluering.

Det søkes totalt om kr 3 628 666.

Det vises ellers til vedlagte søknad og prosjektplan fra Helse Fonna HF.

HELSE STAVANGER HF

Helse Stavanger har etablert et samhandlingsforum hvor alle kommunene i opptaksområdet er representert og med samarbeidsavtaler både på overordnet nivå og knyttet til mer avgrensede områder.

Helse Stavanger har i sin søknad valgt å fokusere på samhandling mellom 1. og 2. linjetjenesten med modellutprøving, gode omstillingsprosesser og kompetansemessige tiltak. I prioritert rekkefølge søkes det om midler til følgende tiltak:

1. Hospiteringsordning for helsepersonell ved SUS og samarbeidende kommuner

Styrking av kompetansen blant helsepersonell ved sykehuset og i kommunehelsetjenesten er viktig for at pasienten kan gis tjenestetilbud på laveste effektive omsorgsnivå. Økt kunnskap om hverandres arbeidsfelt og kompetanse, vil bedre samhandlingen mellom 1. og 2. linjetjenesten.

Tilbudet kan være aktuelt for mange grupper som for eksempel:

- personell fra akuttklinikk, ambulansetjenesten kan hospitere ved kommunal legevakt, legekontor og omvendt.
- personell fra barnekliviken kan hospitere på helsestasjoner og i kommunens pleie- og omsorgstjenester og omvendt.
- jordmødre fra sykehuset kan hospitere hos jordmødre i kommunen og omvendt.
- personell fra medisinske og kirurgiske sengeposter kan hospitere i kommunens pleie- og omsorgstjenester (bestillerkontor, sykehjem, hjemmesykepleie) og omvendt.

Til denne forsøksordningen søkes om midler til en 20 % prosjektstilling som kan legge til rette for -, følge opp – og evaluere ordningen etter 1 år f.o.m. 01.06.07 til 01.09.08. Det søkes om kr. 100 000.

2. Etablere praksiskonsulenter for sykepleiere

Helse Stavanger HF, har i dag en velfungerende praksiskonsulentordning for leger. Ordningen kan ikke automatisk overføres for sykepleiere og andre yrkesgrupper, men må omarbeides og videreutvikles. Det søkes om prosjektmidler tilsvarende 2 årsverk for sykepleiere fra og med 01.01.08 t.o.m. 31.12.09. Midlene vil bli brukt til å prøve ut en modell for organisering av en slik ordning.

Det søkes om kr 900 000.

3. Differensiert tjenestetilbud (behandling på laveste effektive omsorgsnivå)

Det er nødvendig å gjøre behandlingsskjeden hensiktsmessig for de pasientgruppene som har mest behov for helhetlig og koordinerte tjenester og ha en tydelig profilering av ulike tilbud i sykehuset. I den anledning etablerer vi en akutt medisinsk poliklinikk hver morgen på hverdager, hvor pasienter som ønskes vurdert av spesialist kan henvises til vurdering framfor innleggelse. Leger som henvender seg til sykehuset for å legge pasienter inn, vil bli presentert ulike alternativer til innleggelse. Alternativene vil være konsultasjon hos fastlegen dagen etter, vurdering på poliklinikk innen rimelig tid (0-3 dager), en planlagt innleggelse eller innleggelse som øyeblikkelig hjelp.

Til å svare på denne telefonen, samt bistå poliklinikken med prøvetaking, søkes det om 1 årsverk i prosjektstilling som spesialsykepleier til akuttmottak fra 01.09.07 – 31.08.08 tilsvarende kr 500 000.

Det skal etableres en stor observasjonspost (OBA) i nytt akuttmottak (MOBA). Her vil pasienter som i dag legges inn på ulike sengeposter i sykehuset kunne samles i en korttidsavdeling hvor spesialister innen ulike fagområder vurderer og behandler pasientene. Målet er at hoveddelen av pasientene som behandles her, skal kunne skrives ut av sykehuset etter ca 3 dager.

I samarbeid med Stavanger kommune, ønsker Helse Stavanger å etablere et intermediær-sykehjem hvor pasienter som i dag ligger lenge i sykehuset, kan overføres for videre behandling i sykehjemmet. Disse pasientene vil kunne være en ny gruppe pasienter som kan vurderes og starte opp med behandling i

OBA, før de videreføres til sykehjemmet. Det er svært viktig at de rette pasientene velges ut, at kommunikasjonen med inntaksteamet i intermediærpsykehjemmet er god, og kostnadene fortløpende kan følges i prosjektet fra sykehuset sin side.

Til dette prosjektet søkes det om en prosjektstilling (ønskelig med lege) i 50 % stilling f.o.m. 01.01.08 t.o.m. 31.08.09 totalt kr 700 000.

4. Arrangere kurs/undervisning innen akuttmedisin

Felles undervisning for kommune- og sykehusansatte, utarbeidelse av prosedyrer og samordning av utstyr, vil bidra til utvikling av velfungerende akuttmedisinske team.

For å etablere og videreutvikle slike kurs, søkes det om midler til opprettelse av en prosjektstilling i 50 % i et år tilsvarende kr 400 000,- samt kr 500 000,- til instruktørsamlinger for gjennomføring av fremtidige kurs. Totalt kr. 900 000,-

5. Opprettelse av lokale akuttmedisinske team – prøve ut ordning med legevaktsbiler i Rogaland

Det er et velfungerende samarbeid mellom 1. og 2. linjetjenesten innen akuttmedisin. For å styrke denne tjenesten ytterligere og videreutvikle de lokale akuttmedisinske teamene, er det ønskelig å prøve ut en ordning med legevaktsbiler i Sør Rogaland. Planen er å bemanne disse bilene med kommunelege og autorisert ambulansepersonell og å dekke et større geografisk område, dvs. flere legevaktsdistrikter. Bilene skal utstyres med akuttmedisinsk utstyr tilsvarende ambulansebilene og målet med prosjektet vil være økt service/tilgjengelighet for publikum, redusert press på ambulansetjenesten og færre innleggelser på SUS.

Som en delfinansiering av 1 års prøveprosjekt søkes det om kr. 1 000.000 i støtte.

Det vises til vedlagte søknad fra Helse Stavanger HF for utfyllende informasjon.

ANDRE TILTAK

Haraldsplass diakonale sykehus har søkt om midler til to tiltak i samarbeid med kommunene i lokalsykehusområdet. Det gjelder:

- Utredning av status samt utprøving av forsøksmodeller for å styrke kompetanse og optimalisere arbeidsdeling mellom nivåene.

Det søkes om et rammetilskudd på kr 750 000 til dette.

- Utvikling av langsiktig scenario for utvikling av pasientflyt mellom HDS og primærhelsetjenesten.

I samarbeid med Regionrådet søkes det om kr 250 000 for å analysere nåværende pasientantall og pasientforløp og utvikle ulike scenarier for fremtidig optimalisering av samhandlingen.

Søknaden er vedlagt.

PRIORITERING AV TILTAK I HELSE VEST

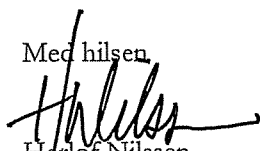
Det er ovenfor foreslått mange tiltak i helseforetakene for å styrke lokalsykehusene, særlig akuttfunksjonene, og samhandlingen med kommunene.

I vurderingen er det særlig lagt vekt på tiltak som kan styrke de lokalt liggende lokalsykehusenes funksjon i den samlede akuttmedisinske kjede.

Helse Vest RHF vil prioritere følgende tiltak:

	Tiltak	Sjukehus-område	Mill kr
1	Utvikling av den akuttmedisinske kjeden i Helse Førde HF med prioritet på lokalsykehusområdene for henholdsvis Lærdal sjukehus og Nordfjord sjukehus	Lærdal sjukehus/ Nordfjord sjukehus	7,0
2	Teleslagnettverk i Helse Vest i samarbeid mellom Helse Førde, Helse Bergen og Helse Fonna	Lærdal/Nordfjord Voss Stord/Odda	6,5
3	Utvikling av et differensiert tjenestetilbud i Helse Stavanger i samarbeid med Stavanger kommune	Stavanger	1,0
4	Telemedisinsk samhandling mellom Haugesund sjukehus og Sauda DMS	Sauda	2,5
5	Videreutvikling av teledialyse ved Lærdal sjukehus og Nordfjord sjukehus	Lærdal Nordfjord	3,0
8	Samarbeidstiltak mellom Haraldsplass diakonale sykehus og kommunene i opptaksområdet	Bergen	0,5
9	Tidlig rehabilitering av personer med hjerneslag ved Voss sjukehus	Voss	0,5
10	Forsøk med praksiskonsulentordning for sykepleiere i Helse Stavanger	Stavanger	0,5

Helse Vest RHF skal ha styremøte 27. juni 2007. Søknaden blir lagt fram for styret til orientering i dette møtet. Dersom styret ønsker endringer i den foreslåtte prioritering eller søknadsbeløp vil Helse Vest ettersende informasjon om dette.

Med hilsen

Herlof Nilssen
adm.direktør